

Offentlighetsprincipen och forskningsdeltagares integritetsskydd – slutord i debatten

■ Ett flertal inlägg om offentlighetsprincipen kontra integritetsskydd i forskning har nyligen publicerats i Läkartidningen – och därmed åter aktualiserat debatten kring kammarrättens dom i Gillbergmålet.

Många av våra läsare och skribenter är troligen inte på det klara med att domen innebar att Gillberggruppen skulle lämna ut integritetskänsliga personuppgifter *i icke avidentifierad form*. Kammarrätten hade tidigare konstaterat att avidentifiering inte var praktiskt möjlig.

Även offentlighetsprincipens hängivna försvarare inser att ett sådant domslut får stora konsekvenser för forskningsdeltagares rätt till personlig integritet. Att klagandesidan fick rätt till materialet fast de drivit målet *om privatpersoner* är ännu mer bekymmersamt.

Sekretesslagstiftningen skall förhindra att man som privatperson får ut andras integritetsskyddade personuppgifter från forskningsarkiv. Att kammarrätten gjort en annan tolkning kan bero på att lagstiftningen är splittrad och svåröverskåd-

lig. Enligt Elisabeth Rynning, professor i medicinsk rätt i Uppsala, har man troligen helt förbisett den undanskymda lagtext som reglerar sekretess i forskning – och därmed kommit fram till felaktiga slutsatser [1, 2].

Domstolstrots, att som i detta fall inte lämna ut material, är allvarligt. Men om domstolen, enligt sakkunnig juridisk expertis, dömt fel, domen inte kan överklagas på grund av rena formalia och domslutet kränker ett stort antal enskilda personers rätt till integritet? Den frågan har diskuterats och

kommer fortsatt att vara under diskussion. Men just nu och tills vidare sätter Läkartidningen punkt i denna fråga.

Josef Milerad

medicinsk chefredaktör,
Läkartidningen

josef.milerad@lakartidningen.se

REFERENSER

1. Rynning E. Integritetsskyddet i forskningen – en känslig historia. Förvaltningsrättslig Tidskrift 2005;459-86.
2. Rynning E. »Domarnas okunskap om lagen tvingade forskare till lagbrott«. DN Debatt 2005 14 maj. <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=415045>

Sälj inte Läkarförbundets fritidshus!

■ Läkarförbundet överväger att sälja fritidshusen på populära semesterorter som Nice, Skanör och Idre. Frågan ska diskuteras vid Läkarförbundets fullmäktigemöte i slutet av november. Enligt min egen korrespondens med vår ordförande Eva Nilsson Bågenholm finns flera omständigheter som föranlett att denna fråga blivit aktuell. Den person som är ansvarig för fastigheterna ska pensioneras, och intäkterna för uthyrning täcker inte kostnaderna för drift och underhåll.

Jag tror att många medlemmar med mig tycker att det är ett dåligt och kortsiktigt förslag att sälja ut detta värdefulla bestånd av fastigheter. Detta stöds också av medlemsenkäter som visat att fritidshusen är mycket uppskattade av Läkarförbundets medlemmar. Det är konkurrens om att få hyra fritidshusen under högsäsong.

Den praktiska frågan om ansvar och uthyrning av fas-

Foto: Läkarförbundet

Läkarförbundets fritidshus, som här i Duved, är värda att behålla, anser skribenten.

tigheterna bör kunna lösas, liksom den ekonomiska frågan. Hyrespriserna per vecka är ju väl konkurrenskraftiga gentemot likvärdiga alternativ, och en viss prishöjning skulle antagligen accepteras.

Att öka uthyrningen under mindre attraktiva perioder kunde också öka intäkterna.

Kanske ett samarbete med Medicine studerandes förbund vore en möjlighet. Tentaläsning i höstrusket i

Skanör kunde säkert locka våra blivande kollegor.

En principiellt viktig fråga är också om fritidshusen får, eller inte får, gå med ett ekonomiskt underskott. Läkarförbundet är ju inte direkt känt för dålig ekonomi, och kanske kan fritidshusen få ha ett visst pris. Låt vara att denna medlemsförmån är lite omodern (att en fackförening erbjuder medlemmar stärkande vistelse under deras fritid). Men, min uppfattning är att det vore ett misstag att sälja ut fritidshusen.

Passa på att rösta om frågan här: <<http://www.99nicu.org/fritidshusen>>.

Stefan Johansson
biträdande överläkare,
Karolinska Universitetssjukhuset
stefan.johansson@ki.se

Glöm inte gå in på webben:

www.lakartidningen.se